

Tankarna bakom utvecklingen av testformat för Swedex

Kommunikativa aktiviteter och strategier

För att kunna kommunicera på ett främmande språk – här svenska – måste språkanvändaren utföra kommunikativa språkliga handlingar och använda kommunikativa strategier.

Många kommunikativa handlingar, både i samtal och i brevväxling, är interaktiva, d v s deltagarna växlar roller mellan att vara sändare och mottagare.

När muntliga budskap är inspelade eller sända eller när skrivna texter förmedlas, är sändare och mottagare skilda åt och kan inte omedelbart svara. Det är också möjligt att sändare och mottagare inte känner varandra. Här sker kommunikationen genom att tala in, skriva, höra eller att läsa en text.

Språkanvändaren sätter in strategier för att uppfylla de krav som kommunikationen i ett viss sammanhang kräver och för att utföra den aktuella uppgiften på ett så framgångsrikt och effektivt sätt som möjligt i förhållande till sin egen avsikt.

Framsteg i språkinläringen visar sig tydligast genom att de som lär sig språk är i stånd att delta i språkliga aktiviteter och kan använda sig av kommunikativa strategier.

Båda utgör en god grund för en nivåbeskrivning av språkfärdigheten.

”The Common European Framework” skiljer mellan produktiva, receptiva och interaktiva aktiviteter och strategier, som dock inte alla är eller kan vara relevanta i testsammanhang. De aktiviteter och strategier som i följande lista är kursiverade har vi betraktat som relevanta i testsyfte för nivåerna A2 och B1. Testformatet har utvecklats på basis av dessa och nivåbeskrivningarna nedan.

Vi anser inte att alla strategierna nedan är relevanta för teständamål. De är att se som inlärningsmål och utgör en del av den förmåga att använda språket som prövas. De är integrerade delar i språkfärdigheten men inte möjliga att testa en och en.

Produktiva aktiviteter och strategier

- **Skriftligt**
 - Allmän skriftlig produktion
 - Kreativt skrivande
 - Skriva berättelser och uppsatser

- **Muntligt**
 - Allmän muntlig produktion
 - *Sammanhängande tal – monologer*
 - *Beskriva erfarenheter*
 - *Argumentera*
 - Göra offentliga uttalanden
 - Tala inför publik

- **Produktionsstrategier**
- Planera
- Kompensera
- Kontroll och rättelser

Receptiva aktiviteter och strategier

- **Auditivt receptiva färdigheter (Höra)**
- Allmän hörförståelse
- Förstå samtal mellan personer som har språket som modersmål
- Förstå som åhörare/åskådare i en publik
- *Förstå kungörelser, meddelanden, instruktioner*
- *Förstå radioutsändningar och ljudinspelningar*
- **Visuellt receptiva färdigheter (Läsa)**
- Allmän läsförståelse
- Läsa och förstå korrespondens
- *Orienteringsläsning*
- *Förstå information och argumentation*
- Förstå skriftliga instruktioner
- **Audivisuell receptiva färdigheter**
- Förstå TV-program, filmer, CD-rom
- **Receptiva strategier**
- Planera
- Känna igen och förstå innebörden i anvisningar och upplysningar
- Kontroll och rättelser

Interaktiva aktiviteter och strategier

- **Muntligt**
- Allmän muntlig interaktion
- Förstå en samtalspartner som har språket som modersmål
- *Konversation*
- Informell diskussion (mellan vänner)
- Formella diskussioner och möten
- *Målinriktat samarbete*
- *Transaktioner –samtal inom servicesektorn*
- *Informationsutbyte*
- Intervjusamtal
- **Skriftligt**
- Allmän skriftlig interaktion
- *Korrespondens (brev, fax, e-post)*
- *Anteckningar, meddelanden, formulär*
- Deltagande i kommunikation on line/off line och i datorkonferenser

- **Interaktionsstrategier**
- Turtagande
- Samarbeta
- Be om klarläggande

Nivåbeskrivningar, underordnade de enskilda aktiviteterna och strategierna

Skriftligt prov

Hörförståelse

Kungörelser, meddelanden, instruktioner

A2

Kan uppfatta huvuddragen i korta, tydliga och enkla meddelanden och utrop.
Kan förstå enkla förklaringar, t ex om hur man tar sig till fots eller med allmänna kommunikationsmedel till en bestämd plats.

B1

Kan förstå enklare teknisk information, t.ex. hur man sköter vanliga maskiner och apparater.
Kan förstå detaljerade vägbeskrivningar.

Radiosändningar och ljudinspelningar

A2

Kan förstå vad som är viktigt i en ljudinspelning med välkänt och vardagligt innehåll om talet är långsamt och tydligt.

B1

Kan förstå huvudinnehållet i radions nyhetsprogram samt enklare inspelat material om ämnen som man själv är intresserad av under förutsättning att talet är tydligt och standardspråk används.

Läsförståelse

Orienteringsläsning

A2

Kan hitta konkret, förutsägbar information i enkla vardagstexter, till exempel annonser, prospekt, matsedlar, litteraturlistor och tidtabeller.

Kan få fram specifik information ur förteckningar, t ex register eller gatuförteckningar) och hitta den önskade informationen (till exempel i en branschförteckning över hantverkare).

Kan förstå vanliga skyltar och symboler på offentliga platser som gator, restauranger, järnvägsstationer eller på arbetsplatsen, t ex vägvisare, förbuds- och varningsskyltar.

B1

Kan finna önskad information i längre texter och ställa samman information från olika texter eller textdelar för att lösa en viss uppgift.

Förstå information och argumentation

A2

Kan hitta viss information i enklare skriftligt material som brev, broschyrer och tidningsartiklar, där händelser beskrivs.

B1

Kan dra de viktigaste slutsatserna ur en klart skriven argumenterande text.

Kan uppfatta argumentationen när ett visst tema behandlas, dock inte nödvändigtvis i detalj.

Skriva

Korrespondens (brev, fax, e-post)

A2

Kan skriva ett enkelt personligt brev och berätta detaljerat om händelser och känslor.

B1

Kan skriva ett personligt brev och meddela nyheter och uttrycka tankar om abstrakta eller kulturella teman.

Anteckningar, meddelanden, formulär

A2

Kan ta emot och göra en anteckning om ett kort enkelt meddelande om det går att be om upprepning eller omformulering.

B1

Kan teckna ned information om en nyhet när någon ber om information eller tar upp ett problem.